

"Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы XXI ғасырдағы тату көршілік және одақтастық туралы шартты ратификациялау туралы" Қазақстан Республикасы Заңының жобасы туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2014 жылғы 27 маусымдағы № 708 қаулысы

**«Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы XXI ғасырдағы тату көршілік және одақтастық туралы шартты ратификациялау туралы»
Қазақстан Республикасы Заңының жобасы туралы**

Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**
«Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы XXI ғасырдағы тату көршілік және одақтастық туралы шартты ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы Қазақстан Республикасының Парламенті Мажілісінің қарауына енгізілсін.

Премьер-Министр
Жоба

Қазақстан
К. Мәсімов

Республикасының

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢЫ Қазақстан Республикасы мен
Ресей Федерациясы арасындағы XXI ғасырдағы тату көршілік және одақтастық
туралы шартты ратификациялау туралы**

2013 жылғы 11 қарашада Екатеринбургте жасалған Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы XXI ғасырдағы тату көршілік және одақтастық туралы шарт ратификациялансын.

Президенті

Қазақстан

Республикасының

**Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы XXI ғасырдағы
тату көршілік және одақтастық туралы
ШАРТ**

Бұдан әрі Уағдаласуыш Тараптар деп аталатын Қазақстан Республикасы мен Ресей ФедераШиясы,

Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы тату көршілікті, жан-жақты ынтымақтастықты дамыту, жақындасу мен интеграция үшін құқықтық

негіздің нығаюына ықпал еткен 1992 жылғы 25 мамырда Мәскеу қаласында қол қойылған Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы достық, ынтымақтастық және өзара көмек туралы шартты, сондай-ақ 1998 жылғы 6 шілдеде Мәскеу қаласында қабылданған Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы XXI ғасырға бағдарланған мәңгілік достық пен одақтастық туралы декларацияны жоғары бағалай отырып,

XXI ғасырдың талаптарына сай келетін мәңгілік достық пен ынтымақтастық қатынастарының жаңа деңгейіне көше отырып, тарихи қалыптасқан берік байланыстар мен тату көршілік дәстүрлеріне сүйене отырып,

стратегиялық әріптестікті одан әрі терендетуге ұмтыла отырып және Кеден одағы мен Бірыңғай экономикалық қеңістіктің әлеуетін толық іске асыру, шарттық-құқықтық базаны және мемлекетаралық интеграция институттарын жетілдіру, оның шенберінде іс жүзінде өзара іс-қимыл жасау мақсатында екіжақты қатынастарды одақтастықтың рухына сай келетін сапа жағынан жаңа деңгейге көтеруге ниет білдіре отырып,

Қазақстан және Ресей халықтарының арасындағы терең тарихи және рухани байланыстарына негізделген достық пен одақтастық қатынастарды нығайту еki мемлекеттің ұлттық мұдделеріне сай келеді, олардың азаматтарының әл-ауқаты мен өмір сапасын арттыру бойынша алдында тұрған ортақ міндеттерді шешуге, орнықты әлеуметтік-экономикалық дамуға, жаһандық экономика шенберінде ұлттық бәсекеге қабілеттілікті жан-жақты жаңғыртуға және күшайтуге ықпал етеді, Еуразиялық қеңістіктегі бейбітшілік ісіне, қауіпсіздік пен тұрақтылыққа қызмет етеді деп есептей

О Т Ы Р Ы П ,

халықаралық құқықтың жалпыға бірдей танылған қағидаттары мен нормаларына, ең алдымен, Біріккен Ұлттар Ұйымы Жарғысының, 1975 жылғы 1 тамыздағы Хельсинки Қорытынды актісінің және Еуропадағы қауіпсіздік және ынтымақтастық ұйымының басқа да құжаттарының мақсаттары мен қағидаттарына өзінің адалдығын растай

О Т Ы Р Ы П ,

Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы, Еуразиялық экономикалық қоғамдастық, Кеден одағы, Бірыңғай экономикалық қеңістік, Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымы, Шанхай ынтымақтастық ұйымы, Азиядағы өзара іс-қимыл және сенім шаралары жөніндегі кеңес шенберіндегі бірлескен уағдаластықтар мен халықаралық міндеттемелерді растай отырып ,

келісілген қағидаттарға, бірлескен міндеттемелер мен ортақ мақсаттарға негізделген еркін, демократиялық, ортақ Еуразиялық қауіпсіздік қоғамдастығын қалыптастыру идеясын ілгерілетуге өзінің берік шешім туралы мәлімдей отырып,

сыртқы саясат саласында және әскери-саяси салада тығыз ынтымақтастықтың, Еуразиялық қеңістік пен бүкіл әлемде бейбітшілік пен қауіпсіздікті қамтамасыз ету, халықаралық қатынастарда блоктық тәсілдерді еңсеру және жаңа бөлісүү желілерін

болдырмау мақсатында бірлескен күш-жігердің қажеттігін мойындай отырып, төмендегілер туралы уағдаласты:

1-бап

Уағдаласуши Тараптар өзара сенім, стратегиялық әріптестік және жан-жақты ынтымақтастық негізінде тең құқылы және егемен мемлекеттер ретінде бір-бірімен өзара іс-қимылды дамытады. Олар мемлекеттік егемендік пен тәуелсіздікті өзара құрметтеу, тең құқықтылық және ішкі істерге араласпау, қысым жасаудың экономикалық және өзге де тәсілдерін қоса алғанда, күш қолданбау немесе күш қолданамын деп қорқытпау, аумақтық тұтастық, шекаралардың мызғымастығы, дауларды бейбіт жолмен реттеу, адам құқықтарын және негізгі бостандықтарын құрметтеу, халықаралық міндеттемелерді адал орындау қағидаттарын, сондай-ақ халықаралық құқықтың жалпыға бірдей танылған қағидаттары мен нормаларын басшылыққа алуға міндеттенеді.

2-бап

Уағдаласуши Тараптар 2005 жылғы 18 қантарда Мәскеу қаласында қол қойылған Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы Қазақстан-Ресей мемлекеттік шекарасы туралы шарт ережелерінде айқындалған Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясының аумақтық тұтастығын және бар шекараларының мызғымастығын растайды және құрметтейді.

3-бап

Уағдаласуши Тараптар олардың кез келгеніне қарсы бағытталған қандай да бір блоктарға немесе одактарға қатыспайтын болады. Уағдаласуши Тараптардың әрқайсысы екінші Уағдаласуши Тарапқа қарсы бағытталған қандай да бір іс-қимылдарға қатысудан немесе осындағы іс-қимылдарды қолдаудан қалыс қалады және оның аумағын осы екінші Уағдаласуши Тарапқа қарсы агрессияны немесе өзге де дүшпандық іс-қимылдарды дайындау немесе жүзеге асыру мақсатында пайдалануға жол бермейді.

Уағдаласуши Тараптардың әрқайсысы үшінші мемлекеттер мен екінші Уағдаласуши Тарап арасында қарулы қақтығыстар туындаған кезде осы мемлекеттерге көмек көрсетпейтін болады.

4-бап

Уағдаласуши Тараптар келісілген сыртқы саясатты жүргізеді, еуразиялық кеңістік пен бүкіл әлемде бейбітшілікті нығайту, тұрақтылық пен қауіпсіздікті арттыру ісінде

тығыз өзара іс-қимыл жасайды. Осы мақсатта Уағдаласуши Тараптар тен құқылы стратегиялық әріптестікті нығайтады. Өздерінің сыртқы саясатын үйлестіру мүддесінде Тараптар, ең алдымен, екіжақты қатынастар мәселелері, өзара мұдделілікті білдіретін өзекті халықаралық проблемалар бойынша тұрақты тұрде пікір алмасып және ұстанымдарды келісе отырып, жоғарғы және жоғары деңгейлерде тұрақты кездесулер тетігін пайдаланады және жетілдіреді.

5-бап

Уағдаласуши Тараптар қарусыздандыру және жаппай қырып-жою қаруларының барлық тұрларін және оларды жеткізу құралдарын таратпау мәселелері бойынша өзара іс-қимыл жасайды.

6-бап

Уағдаласуши Тараптар терроризмге және экстремизмнің өзге де күштеу көріністеріне, трансұлттық ұйымдардың қылмыстың әртүрлі нысандарына, сыйбайлар жемқорлыққа, сондай-ақ есірткі қуралдарының, психотроптық заттар мен олардың прекурсорларының, қарудың заңсыз айналымына, мәдени құндылықтардың контрабандасына және оларды заңсыз әкетуге, көлік қызметіне заңсыз араласу актілеріне, заңсыз көші-қонға, оның ішінде өзінің аумағы арқылы жеке тұлғаларды заңсыз алып өтуге, адам саудасына қарсы қүресте, сондай-ақ ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласында ынтымақтастықты кенейтеді және терендетеді.

7-бап

Уағдаласуши Тараптар екі мемлекеттің парламенттері, саяси партиялары мен қоғамдық ұйымдары арасындағы қатынастар мен байланыстарды дамытуға және нығайтуға жәрдемдеседі.

8-бап

Уағдаласуши Тараптардың әрқайсысы екінші Уағдаласуши Тараптың аумағында тұратын өз азаматтарының құқықтарын қорғайды, олардың арасындағы халықаралық шарттарға, сондай-ақ халықаралық құқықтың жалпыға бірдей танылған қагидаттары мен нормаларына сәйкес оларға қолдау көрсетеді.

Уағдаласуши Тараптар екі мемлекет азаматтарының еркін жүріп-тұруын өзара қамтамасыз етуді қоса алғанда, көші-қон процестерін басқару жөніндегі келісілген шаралар кешенін жүзеге асырады.

9-бап

Уағдаласуши Тараптар өз аумақтарында тұратын аз ұлттар мен этникалық топтардың этникалық, тілдік, мәдени және діни ерекшелігін қорғауды қамтамасыз етеді, осы ерекшелікті сақтау және дамыту, осы адамдардың мәдени, әлеуметтік және экономикалық өмірге, сондай-ақ Уағдаласуши Тараптардың заңнамасына сәйкес мемлекеттік істерге тиімді қатысуы үшін жағдайлар жасайды.

Уағдаласуши Тараптардың әрқайсысы өз аумағында екінші Уағдаласуши Тараптың диаспоралары арасында мәдени-ағартушылық және ақпараттық жұмысты жүзеге асыратын сол Тараптың ақпараттық-мәдени орталықтарының қызметін қолдайды, олар орналасқан мемлекеттің заңнамасында белгіленген талаптар шенберінде көрсетілген диаспоралардың бірлестіктерімен байланыс жасайды.

10-бап

Уағдаласуши Тараптар тең құқықтылық, еріктілік және саяси егемендікке қысым жасамастан өзара тиімділік қағидаттарында еуразиялық интеграцияны терендету мақсатында Кеден одағы мен Еуразиялық экономикалық кеңістікті одан әрі нығайтуға жәрдемдеседі.

11-бап

Уағдаласуши Тараптар өндірістік және ғылыми-техникалық кооперацияны, барлық меншік нысандарының шаруашылық жүргізу什і субъектілері арасындағы тікелей байланысты сапалы жаңа деңгейге шығару, Уағдаласуши Тараптардың өнірлері деңгейінде өзара іс-қимыл жасау мақсатында сауда-экономикалық, инвестициялық және ғылыми-техникалық салалардағы өзара тиімді интеграциялық ынтымақтастықты кеңейтеді. Уағдаласуши Тараптар көрсетілген салаларда өз заңнамасын үйлестіру бойынша шаралар қабылдайды.

12-бап

Уағдаласуши Тараптар инвестицияларды ынталандыру мен өзара қорғауды, сондай-ақ түрлі нысандағы бірлестіктер мен Уағдаласуши Тараптардың екеуінің де азаматтары, кәсіпорындары және экономикалық ынтымақтастықтың басқа субъектілері арасындағы тікелей байланысты дамытуды қоса алғанда, кәсіпкерлік және өзге шаруашылық қызмет үшін қолайлы жағдайлар жасауга жәрдемдеседі.

13-бап

Уағдаласуши Тараптар электр энергетикасы саласындағы өзара тиімді ұзак мерзімді ынтымақтастықты жүзеге асырады.

14-бап

Уағдаласуши Тараптар тең құқылы және өзара тиімді стратегиялық әріптестік негізінде көмірсүтек ресурстарын барлау, өндіру, қайта өндеу мен тасымалдау саласында өзара іс-қимыл жасайды.

15-бап

Уағдаласуши Тараптар экономикалық байланыстарды нығайту, қолайлыш инвестициялық және сауда жағдайларын жасау, ядролық отын циклі саласында ұзак мерзімді стратегиялық әріптестік құру, атом энергетикасының объектілерін салу және атом энергиясын бейбіт мақсатта пайдалану саласында тұрақты интеграциялық байланыстарды қалыптастыру үшін жан-жақты мемлекеттік қолдау көрсету, әлемдік нарықта жаһандық өсу мен жетекшілік жағдайларды қамтамасыз ету және осындай ынтымақтастықты ядролық қаруды таратпау саласындағы Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясының халықаралық міндеттемелеріне толықтай сәйкес сапасы жағынан жаңа деңгейге көшіру арқылы атом энергетикасы саласында өзара тиімді ынтымақтастықты дамытады.

16-бап

Уағдаласуши Тараптар интеграция шенберінде көлік және коммуникация саласында, оның ішінде ақпараттық көлік жүйелерін және ақпараттық-коммуникациялық технологияларды дамыту саласында өзара тиімді ынтымақтастықты дамытады, сондай-ақ жолаушылар мен жүктерді кедергісіз тасымалдауды жүзеге асыру үшін кажетті құқықтық, экономикалық және ұйымдастырушылық жағдайлар жасауға жәрдемдеседі.

17-бап

Уағдаласуши Тараптар мүшесі Уағдаласуши Тараптардың бірі болып табылатын халықаралық ұйымдарға қатысада немесе оларға кіруге бір-біріне қолдау көрсете отырып, әртүрлі халықаралық экономикалық, қаржы және басқа да ұйымдар мен институттар шенберінде өзара іс-қимыл жасайды.

18-бап

Уағдаласуши Тараптар қорғаныс және әскери-техникалық салалардағы байланыстарды өңірлік және жаһандық қауіпсіздікті қолдау мұдделерінде екі жақты стратегиялық әріптестіктің маңызды құрамдасы ретінде қарастыра отырып, оларды тереңдетеді және жетілдіреді.

Уағдаласуши Тараптар ортақ әскери қауіп-қатерлерге тойтарыс беруге бағытталған іс-қимылдарды келіседі, екі мемлекеттің қарулы күштерін қазіргі заманғы қару-жарақпен және әскери техникамен жарактандыруға бағытталған әскери және әскери-техникалық ынтымақтастық мәселелері бойынша өзара тиімді желіні жүргізеді.

19-бап

Уағдаласуши Тараптар Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымы шеңберінде ұжымдық қауіпсіздікті қамтамасыз ету мен дағдарысты жағдайларға ден қоюдың пәрменді жүйесін қалыптастыруға бағытталған бірлескен шараларды қабылдайды. Уағдаласуши Тараптар 1992 жылғы 15 мамырда Ташкент қаласында қол қойылған Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарттың, өздерінің әскери доктриналарының келісілген ережелерінің және қорғаныс жеткіліктігі қағидатының негізінде ортақ әскери-стратегиялық кеңістік шеңберінде сенімді бірлескен қорғанысты қамтамасыз етуде белсенді түрде өзара іс-қимыл жасайды.

20-бап

Уағдаласуши Тараптар Қазақстан-Ресей мемлекеттік шекарасындағы трансшекаралық қыр көрсетулерге, қатерлер мен тәуекелдерге қарсы тиімді іс-қимыл жүргізу мақсатында келісілген шекаралық саясат жүргізеді, сондай-ақ Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясының сыртқы шекараларын қорғау саласында ынтымақтастықты нығайтады.

21-бап

Уағдаласуши Тараптар ғарыш техникасын жасау және қолдану мен осындай ынтымақтастықтың түрлі нысандарын дамыту мәселелеріне тиісті назар аудара отырып, ғарыш кеңістігін бейбіт мақсатта зерттеу және пайдалану саласында өзара тиімді ынтымақтастықты жалғастырады.

Уағдаласуши Тараптар «Байқоңыр» кешенін бірлесіп пайдалану ісінде стратегиялық әріптестікті дамытады, жаңа технологиялар мен экологиялық қауіпсіздік пайымдауларын есепке ала отырып, ғарыш айлағының инфрақұрылымын жаңғыртуға өзара тарту деңгейін арттыруға, бірлескен ғарыш жобаларын іске асыруға, оның ішінде ұшыру қызметтерін көрсету бойынша жәрдемдеседі.

22-бап

Уағдаласуши Тараптар Қазақстан Республикасының әкімшілік-аумақтық бірліктері мен Ресей Федерациясының субъектілері арасында өңіраалық және шекара маңы ынтымақтастығын дамытуға, олардың тиімді өзара іс-қимылы үшін қолайлы жағдайлар жасауға, екі елдің өнірлері арасындағы сауда, шаруашылық, мәдени және гуманитарлық байланыстарды нығайтуға жәрдемдеседі.

23-бап

Уағдаласуши Тараптар ғылыми-зерттеу орталықтары мен жобалау-конструкторлық мекемелері арасындағы тікелей байланыстарды көтермелей отырып, білім, ғылым және техника саласындағы ынтымақтастықты дамытады, оның ішінде нанотехнологиялар, наноөнімдер және басқа да инновациялық технологиялар саласындағы бірлескен бағдарламалар мен әзірлемелерді жүзеге асыруға, Уағдаласуши Тараптардың білім беру мекемелері арасындағы ынтымақтастыққа, оның ішінде бірлескен оқыту бағдармаларын әзірлеу мақсатында барынша жәрдемдеседі.

Уағдаласуши Тараптар кадрлар даярлау, ғалымдар, мамандар және студенттер алмасу саласында білім, ғылыми дәрежелер мен атақтар туралы құжаттарды өзара тануда бірлесіп іс-қимыл жасайды және қолайлы жағдайлар туғызады.

24-бап

Уағдаласуши Тараптар денсаулық сақтау, әлеуметтік және гуманитарлық салаларда
ынтымақтастықты дамытады.

Уағдаласуши Тараптар халықтың денсаулығын қорғау мен жақсарту, дәрілік заттар мен медициналық өнімдер айналымын реттеу, табиғи-ошақты және басқа да қауіпті инфекцияларға қарсы іс-қимыл жасау, медицина ғылымын дамыту, медициналық және фармацевтикалық бейіндегі саланың кадрларын даярлау саласында тәжірибе алмасу бойынша өздерінің бірлескен іс-әрекеттерінің қажеттілігін мойындайды.

Уағдаласуши Тараптар келісілген әлеуметтік саясат жүргізеді, осы мақсаттарда әлеуметтік қорғаудың ұлттық жүйелері мен тиісті заңнаманы үйлестіруге жәрдемдеседі

25-бап

Уағдаласуши Тараптар екі ел халықтарының рухани және мәдени жақындастығын
сақтауға барынша жәрдемдеседі.

Уағдаласуши Тараптар шығармашылық одактар мен бірлестіктердің, мәдениет, әдебиет және өнер қайраткерлерінің арасында тарихи қалыптасқан байланыстар мен

қатынастар негізінде бірыңғай мәдени кеңістікті нығайту үшін жағдайлар жасауды қамтамасыз етеді, Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы халықтарының этникалық және тілдік ерекшеліктерін сақтап қалуына жәрдемдеседі, мәдениеттің, өнердің, туризм мен спорттың әртүрлі салаларында ынтымақтастықты, еркін ақпарат алмасуды барынша көтермелейді.

26-бап

Уағдаласуши Тараптар Каспий теңізінің қоршаған ортасын және трансшекаралық су ағындарын қорғауға ерекше назар аудара отырып, қоршаған ортаны қорғау саласындағы ынтымақтастықты дамытады.

Уағдаласуши Тараптар энергия-экологиялық стратегия мен жасыл технология трансфертін іске асыру жөніндегі жаһандық әріптестік шенберінде екіжақты және көпжақты деңгейлердегі ынтымақтастықтың әртүрлі нысандарын қолдайды және көтөрмөлөйді.

Уағдаласуши Тараптар өз аумақтарындағы ірі экологиялық апартардың зардаптарын жоюда бір-біріне жәрдем көрсетеді, сондай-ақ табиғи және техногендік факторларды тудыратын және халықтың тыныс-тіршілігі үшін қауіп төндіретін төтенше жағдайлар туындаған кезде өзара көмек көрсетеді.

27-бап

Осы Шартты орындау мақсатында Уағдаласуши Тараптар ынтымақтастықтың өзара мұддені білдіретін нақты салаларында халықаралық шарттар жасай алады.

28-бап

Осы Шарт Уағдаласуши Тараптардың өздері қатысушылары болып табылатын басқа халықаралық шарттардан туындейтын құқықтары мен міндеттемелерін қозғамайды.

29-бап

Осы Шарттың ережелерін түсіндіруге немесе қолдануға байланысты даулар Уағдаласуши Тараптардың арасындағы консультациялар және келіссөздер арқылы шешіледі.

30-бап

Осы Шарт ратификациялауға жатады және ратификациялау грамоталарымен алмасқан күні қүшіне енеді.

Осы Шарт 5 жыл мерзімге жасалады. Егер Ұағдаласуши Тараптардың біреуі осы Шарттың қолданылуын тоқтату ниеті туралы жазбаша түрде екінші Ұағдаласуши Тарапты дипломатиялық арналар арқылы бастапқы немесе кез келген келесі кезең аяқталғанға дейін алты айдан кешіктірмей хабардар етпесе, оның қолданылуы келесі бес жылдық кезеңдерге автоматты түрде ұзартылатын болады.

31-бап

Ұағдаласуши Тараптардың келісімімен осы Шартқа жеке хаттамалармен ресімделетін өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін.

2013 жылғы «11» қарашада Екатеринбург қаласында әрқайсысы қазақ және орыс тілдерінде екі төлнүсқа данада жасалды әрі екі мәтіннің бірдей күші бар.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
үшін

РЕСЕЙ ФЕДЕРАЦИЯСЫ

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК